

Катастрофичният пул

Алфонсо Нахера Ибанез, ръководител проучвания в Испанския консорциум за катастрофични рискове

В ЕС НЯМА ИЗЦЯЛО ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ИМУЩЕСТВЕНО ЗАСТРАХОВАНЕ

Г-н Ибанез, кой от предложените варианти на национална катастрофична програма според вас е по-подходящ за България - въвеждането на задължителна застраховка на жилищата или на данък „бедствия“?

- Не знам кое ще бъде по-добро за България, тъй като не познавам ситуацията у вас. Трябва да се вземе предвид развитието на застрахователния пазар в страната, покритите рискове, плащанията и много други аспекти, за които нямам информация.

В Испания застраховката срещу катастрофични рискове е задължителна само за хората, които са си купили полици за някои видове имуществени застраховки.

Но никой не е задължен да сключва застраховка. Само ако доброволно се купи полица например срещу пожар, към нея задължително се

добавя покриването на катастрофични рискове.

- Стана ясно, че застрахователното проникване при тези застраховки в Испания е около 90%. Вярно ли е това и ако да, как е постигнат толкова висок резултат?

- Не мога да кажа точно какво е нивото на застрахователното проникване в Испания. Но е ясно, че ако имаме система за покриване на катастрофичните рискове, свързана с останалите видове имуществени застраховки, застрахователното проникване на катастрофичното застраховане сред останалите видове имуществени застраховки е 100%.

- В България застрахователното проникване при имуществените застраховки е близо 7%.

- В Испания е по-високо. Но все пак зависи за кой регион става дума, защото развитието на различните региони не е еднакво. Индустрият е концентрирана само в някои райони - в Мадрид и околностите му, в Северна Испания, по Средиземноморското крайбрежие и на юг. В останалите райони застрахователното проникване вероятно е сравнително ниско, тъй като и броят на фирмите е по-малък.

- Смятате ли, че за България ще е добре да въведе задължително застраховане, след като има да догонва останалите страни от ЕС по икономическо развитие?

- Не мога да преценя, тъй като не знам точно каква е ситуацията на българския застрахователен пазар, какво е нивото на рисковете. Не мога да дам категорично становище, защото нямам необходимата информация.

мация.

- От друга страна, в ЕС няма задължително имуществено застраховане с изключение на Румъния, където ще бъде въведено от началото на 2008.

- Да, доколкото знам, няма изцяло задължително имуществено застраховане в ЕС. Във Франция например имат близка до нашата система. Може да се каже, че тя е полузадължителна. Когато човек реши да сключи имуществена застраховка, към нея задължително се добавят някои катастрофични рискове. Но сключването на имуществена полица не е задължително за всички собственици на жилища.

- Смятате ли, че в България трябва да бъдат въведени глоби или някакви други санкции за хората, които не сключват евентуалните задължителни имуществени застраховки?

- На този етап не мога да кажа категорично, защото нямам достатъчно информация.

Исмет Гюнгор, координатор на Турския катастрофичен пул

ПОЛИТИЦИТЕ ТРЯБВА ДА ОБЯСНЯТ, ЧЕ ПОМОЩТА СЛЕД БЕДСТВИЯТА СИ ИМА ЦЕНА

Г-н Гюнгор, смятате ли, че въвеждането на задължителна имуществена застраховка в България е по-подходящо от събирането на нов данък „бедствия“?

- Това решение трябва да бъде взето от българското правителство. Турското правителство не пожела да представи пред хората катастрофичната премия като данък. Това е въпрос на избор. Естествено, ако бъде въведен нов данък, това ще е по-лесният вариант за застрахователната индустрия. Но как хората в България ще възприемат този данък е друг въпрос. Затова трябва да се намери балансът.

- Мислите ли, че е грешка, че Турция не е въвела санкции за хората, които не сключват задължителната имуществена застраховка?

- Законодателната рамка, с която беше въведена тази задължителна застраховка в Турция, все още не е завършена. Липсва ни една стъпка. Естествено, ако въведем някакви санкции, ще ни е по-лесно да продаваме задължителните полици. Но от друга страна, ние популяризирахме слогана: „Земетресението е реалност в Турция. Не е наша работа да гадаем кога ще се случи и с какъв магнитут ще бъде. Нашата работа е да се предпазим. Трябва предварително да сме готови за земетресението. То е Божя работа. Но дали природните условия ще се превърнат в бедствие, зависи от нас. Ако вземем предпазни мерки предварително, няма от какво да се страхуваме.“

- Но в България скоро не е имало голямо земетресение и хората не се страхуват особено от това бедствие. Смятате ли, че у нас трябва да бъдат въведени санкции, за да се осигури достатъчно висок обхват за евентуалната задължителна имуществена застраховка?

- Ако бъде въведена задължителна имуществена застраховка, трябва да бъдат въведени и някакви санкции за тези, които не я

сключват. Но застраховката е само един от начините за справяне с бедствието. На първо място ние трябваше да направим сградите си устойчиви на земетресение. Това беше една от първите мерки, които взехме. После трябваше да съставим спасителни планове, преди бедствието да се е случило. Трябваше да тренираме спасителните си екипи. След това трябваше да направим планове как да управляваме икономиката и социалния живот на страната след евентуално земетресение. И последният въпрос беше къде могат да се очакват щети при земетресение. При управляване на бедствието застраховката е само една част от решенията. Всички институции трябва да работят заедно.

- Мислите ли, че България и Турция са толкова близки, че вашият модел е по-добър за нашите условия отколкото например испанския?

- Не искам да коментирам този въпрос. Вие имате своите учени и специалисти. Много по-добре е да получите отговора на този въпрос от тях.

- А кои бяха най-големите трудности, които срещнахте при

решението, което е създадено за гражданите. Политиците трябва да обяснят, че помощта след бедствията си има цена. Че за да помогне на хората след бедствията, правителството е принудено да вдигне данъците или да въведе ново облагане. Така хората ще бъдат провокирани да мислят по този въпрос.

- Но в България има много незастраховаеми къщи край реките - рискът от ново наводнение там е много висок, а хората, които живеят в тези домове, обикновено са социално слаби. Като се има предвид този факт, смятате ли, че въвеждането на задължителна застраховка е по-подходящо от приемането на нов данък „бедствия“?

- Независимо дали ще бъде въведена задължителна застраховка или данък, хората трябва да могат да си ги позволят. Дори бедните трябва да имат възможност да си платят данъка или премията. Правенето на тези застраховки задължителни помага за това всеки човек в страната да участва в схемата. Мениджърите на пула трябва да имат силата да управляват неговите разходи. Така че, ако в портфейла му се озоват само бедни сгради и високорискови зони, това ще бъде много скъпо.

- Мислите ли, че постигнатият 20% обхват на задължителната застраховка в Турция е достатъчен, за да се съберат достатъчно пари, с които наистина да бъде помогнато на хората при евентуално земетресение?

- 20% определено не са достатъчно. Ние работим върху това. Работим в три основни направления: 1. Правим PR-кампания, за да дадем на хората повече знания по този въпрос. 2. Работим със застрахователните компании. 3. Работим и с представителите на правителството. Но и при постигнатите

оставили това решение на правителството. Въвеждането на такива санкции би направило нашата работа много по-лесна. Но при всекидневната си работа ние не мислим за това. Приемаме ниска обхват като маркетингов проблем и хвърляме много усилия в областта на PR-а. Вече получаваме и професионална помощ в тази област. Работим със застрахователните компании. Ще започнем да работим и с правителствените институции. Всеки трябва да бъде част от тази игра. Не е наша работа в момента да

решаваме дали да бъдат въведени санкции или не.

- Но ако не дай Боже утре стане голямо земетресение в Турция, само 20% ще бъдат защитени. Останалите хора каква помощ ли няма да получат?

- Това е обобщение, което може да е подвеждащо. В Истанбул и околностите му например обхватът е 30%. Но въпреки това не знаем кога ще удари това земетресение. То може да удари най-вече хората, които са си купили застраховка. Но някои хора определено ще бъдат наказани, ако нямат застраховка. Затова всяка седмица се появяваме по телевизията и обясняваме на хората, че застраховката е не само задължителна, но и евтина, и е добре да си я купят. Защото, ако стане земетресение и нямат полица, те ще получат много по-голямо наказание, отколкото ако бъдат въведени санкции.

- Ако утре стане земетресение в Турция, застрахованите хора ще получат ли достатъчно пари, за да изградят отново домовете си?

- Определено. Правителството даде на хората този инструмент и те защитиха домовете си срещу земетресение. В противен случай трябваше да осигурят на гражданите някаква помощ, но след това да увеличат данъците или по друг начин да съберат от хората тези пари.

прилагането на вашия модел?

- На първо място е задължително този модел да се ползва от политическа подкрепа. Това означава, че хората не трябва да си мислят, че след всяко бедствие правителството ще им помага. Ако хората си мислят така, е трудно да бъдат накарани да си купят застраховката срещу земетресение. Затова правителството трябва да представи тази схема или този пул не като сдружение на бизнеса, а като

20% обхват хората не трябва да се притесняват. Ние имаме добър капацитет на пула и висококачествена презастрахователна програма. Когато обхватът се увеличи от 20 на 30, 40 или 50 на сто, ние ще следваме портфейла си и ще увеличаваме защитата. Това не може да бъде поставяно под съмнение.

- Не мислите ли, че ако въведете глоби или някакви други санкции за тези, които не сключват задължителната застраховка, обхватът ѝ ще се увеличи значително по-бързо?

- Разбира се. Може да има санкции и различни взаимодействия. Например тази полица може да се изисква при доставките на газ или електричество. И ако не бъде представена, да се налага санкция. Това определено би помогнало. Но да се разчита на това не е достатъчно. Ние не сме въвели санкции, защото искаме да убедим хората в Турция, че за нас земетресенията са реалност. Те са Божя работа, но дали природните условия ще бъдат бедствие или не, зависи от нас. Това е ключът. Всичко останало - въвеждането на данък „бедствия“ или на санкции е лесно.

- А смятате ли в крайна сметка да въведете някакви санкции за тези, които не сключват задължителната застраховка срещу земетресение в Турция?

- Като мениджъри на пула, сме